

Αναδημοσιεύουμε συνέντευξη του Ραββίνου DAVID ROSEN στην Μαργαρίτα Πουρνάρα, που δημοσιεύθηκε στο ένθετο «ΤΕΧΝΕΣ» της ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ 1.11.15, και στην ηλεκτρονική έκδοση της εφημερίδας: □

Στην Ελλάδα σχεδόν αγνοούμε τον όρο «θρησκευτική διπλωματία», κοινώς τη δημόσια γοητεία και την ελκυστική εξωστρέφεια που μπορεί να έχει ένα δόγμα σε πιστούς άλλων θρησκειών. Αν όμως γνωρίσει κανείς από κοντά τον ραββίνο David Rosen, συνειδητοποιεί ότι ενσαρκώνει εξαιρετικά τον κρίσιμο ρόλο του γεφυροποιού. Τα τελευταία χρόνια μάλιστα, που ανθεί ο διαθρησκευτικός διάλογος, προσωπικότητες τέτοιου βεληνεκούς, όπως άλλωστε και ο οικουμενικός μας πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαίος, πράγματι επιτελούν σπουδαίο έργο στην παγκόσμια σκακιέρα σε θέματα λεπτών ισορροπιών. Θα τολμούσε κανείς μια διαπίστωση: την ώρα που παραδοσιακοί διανοούμενοι και άνθρωποι του πνεύματος βρίσκονται σε αμηχανία μπροστά στα σημεία των καιρών, ορισμένοι θρησκευτικοί ηγέτες ανανοηματοδοτούν τη συζήτηση γι' αυτά που μας ενώνουν και όχι γι' αυτά που μας χωρίζουν.

Ο ραββίνος Rosen, διευθυντής Διαθρησκειακών Θεμάτων της Αμερικανο-Εβραϊκής Επιτροπής (AJC American Jewish Committee), βρέθηκε στη χώρα μας πριν από μερικές ημέρες, για να πάρει μέρος σε δύο διεθνείς συναντήσεις που έγιναν στην Αθήνα. Η πρώτη οργανώθηκε από το Υπουργείο Εξωτερικών, με θέμα «Θρησκευτικός και Πολιτιστικός Πλουραλισμός και Ειρηνική Συνύπαρξη στη Μέση Ανατολή», και η δεύτερη, με θέμα «Πνευματικά Κέντρα και Διασπορά», πραγματοποιήθηκε υπό την αιγίδα του Οικουμενικού Πατριαρχείου και της Αμερικανο-Εβραϊκής Επιτροπής (American Jewish Committee-AJC), στο πλαίσιο της 25ης Επετείου των Πλήρων Διπλωματικών Σχέσεων Ισραήλ-Ελλάδας. Τον συναντήσαμε στο σπίτι της πρέσβειρας του Ισραήλ Ιρίτ Μπεν-Αμπα. Προσηνής και ζεστός, δέχθηκε να μιλήσει για πληθώρα θεμάτων, μεταξύ άλλων και για τον αντισημιτισμό, μία μέρα προτού σημειωθεί νέο κρούσμα βεβήλωσης στο Ισραηλιτικό Νεκροταφείο Αθηνών στη Νίκαια.

Να τι μας είπε: «Βρισκόμαστε σε μια φάση που οι άνθρωποι είτε βλέπουν τη θρησκεία σαν ανοιχτή πόρτα προς τον κόσμο είτε κρύβονται πίσω από αυτήν για να αναπτύξουν τη μισαλλοδοξία και τον φόβο, όπως οι τζιχαντιστές. Παρότι υπήρξε τεράστια επιστημονική πρόοδος, ο κόσμος μας δεν αποδείχθηκε πνευματικά πλούσιος, ιδίως για ανθρώπους που κατοικούν στις προηγμένες χώρες. Δεν αρκεί ο ρασιοναλισμός της επιστήμης για να αισθανθεί κανείς πλήρωση. Υπάρχουν βέβαια και οι άνθρωποι που ζουν σε δικτατορίες,

καταπιεστικά καθεστώτα τα οποία τώρα κλυδωνίζονται, ειδικά στον αραβικό κόσμο, που βιώνουν μια σκληρή πραγματικότητα. Αν σε όλα αυτά προσθέσουμε και τον παράγοντα της νέας τεχνολογίας, η οποία αλλάζει εντελώς τα δεδομένα στο θέμα της διάχυσης της πληροφορίας, τότε ναι, μπορεί να πιστέψουμε πως ζούμε σε έναν κόσμο γεμάτο θρησκευτική ένταση. Είναι όμως έτσι; Όχι. Η κατάσταση είναι πολύ καλύτερη σε σχέση με το παρελθόν και υπάρχουν πολύ περισσότερες γέφυρες και συγκλίσεις», λέει ο ραββίνος, που γεννήθηκε στο Μπέρκσαϊρ και σπούδασε στη Βρετανία και την Ιερουσαλήμ.

Σύγκριση και φθόνος

Συνεχίζει: «Σε μια περίοδο γενικής σύγχυσης αναζητάμε την ταυτότητά μας με πιο έντονο τρόπο, άρα η εθνικότητά μας αποκτά ισχυρότερη διάσταση. Ταυτόχρονα, εξαιτίας της παγκοσμιοποίησης, είναι εύκολο για τους μη προνομιούχους να συγκρίνουν τον βίο τους με εκείνον των ανθρώπων που ζουν καλύτερα και να γίνουν ζηλόφθονες. Η ανάγκη για εκλογίκευση μιας δύσκολης καθημερινότητας οδηγεί σε μανιχαϊστική θέαση του κόσμου και σε εσωστρέφεια και αποξένωση. Από την άλλη πλευρά είναι η πρώτη φορά που υπάρχει τέτοια διάθεση ανάμεσα σε πολλές θρησκευτικές ηγεσίες για συνεργασία, κατανόηση και συνύπαρξη.

Ποτέ ξανά στην ιστορία δεν έχει ξαναγίνει κάτι τέτοιο. Δυστυχώς δεν είναι μια είδηση που θα μπορούσε να γίνει πρωτοσέλιδο. Αντιθέτως βλέπουμε να προβάλλονται όλα αυτά που μας φέρνουν αντιμέτωπους μέσα από τις πράξεις των φανατικών».

Ποια είναι η γνώμη του για τη νέα πυροδότηση των εχθροπραξιών στη Μέση Ανατολή; «Υπάρχει μια φράση σε ένα από τα ιερά βιβλία της θρησκείας μας, που λέει πως όταν δεν υπάρχει όραμα, ο άνθρωπος εξαγριώνεται. Για τους Παλαιστίνιους, ειδικά τους νέους, δεν διαφαίνεται καμιά ελπίδα. Η τρίτη Ιντιφάντα δεν μοιάζει με τις προηγούμενες, όπου είχαν ξεκινήσει με τη στήριξη των αρχών. Εδώ πρόκειται για την Ιντιφάντα του Facebook, όπου νέα παιδιά βλέπουν φωτογραφίες στην οθόνη του υπολογιστή και αποφασίζουν μέσα στην πικρία τους να γίνουν επιθετικοί. Μόνο αν υπάρξει πολιτικό όραμα θα επέλθει ειρήνη. Οι εχθροπραξίες έχουν μεγάλη κάλυψη. Ξέρετε γιατί; Είναι πολύ εύκολο για τους δημοσιογράφους να μένουν σ' ένα πεντάστερο ξενοδοχείο στο Ισραήλ και με το που βγαίνουν από την πόρτα να έχουν έτοιμο θέμα. Εχουμε τη μεγαλύτερη αναλογία δημοσιογράφων ανά τετραγωνικό μέτρο στον κόσμο...».

Και με τον αντισημιτισμό τι γίνεται; Σε μια χριστιανική Ευρώπη που δεν ξέρει πώς να

σταθεί απέναντι στο κύμα των Μουσουλμάνων προσφύγων, πού στέκονται οι Εβραίοι το θρήσκευμα Ευρωπαίοι; «Σίγουρα υπάρχει έξαρση του φαινομένου, όμως δεν πρέπει να το δούμε μεμονωμένα, αλλά μέσα στο πλέγμα άλλων φοβιών, όπως η ξενοφοβία. Οπωσδήποτε είναι αντανάκλαση της γενικότερης ανασφάλειας. Οι ευρωπαϊκές κοινωνίες βλέπουν τα δεδομένα να αλλάζουν. Ταυτόχρονα, πολλές κοινότητες Μουσουλμάνων δεν είναι πλήρως αφομοιωμένες στις χώρες αυτές και βιώνουν την απογοήτευση. Η σύγκρουση Παλαιστινίων και Ισραηλινών τρέφει την εχθρότητα. Για τους Αραβες, το Ισραήλ είναι το προκεχωρημένο φυλάκιο της Δύσης στην Ανατολή και μοιάζει με αλεξικέραυνο για την οργή τους. Κάπως έτσι πλαгиάζουν στο ίδιο “κρεβάτι” η ευρωπαϊκή ξενοφοβία με το αραβικό μίσος. Να σας πω όμως κάτι; Χίλιες φορές να είσαι Εβραίος στη σημερινή Ευρώπη, παρά Μουσουλμάνος. Υπάρχει μεγάλος ρατσισμός για τους Μουσουλμάνους...».

**[Πηγμή:
ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, 1.11.2015](#)**